

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_34_FEJETON		
Název materiálu:	Fejeton		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	23. 5. 2013
Jméno autora:	Mgr. Magdalena Obšivačová		
Klíčová slova:	Fejeton, Rudolf Křesťan		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se seznamuje s formou a obsahem fejetonu tak, aby v následujících hodinách byl schopen tento útvar sám vytvořit		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Komunikační, sociálně personální, k učení		
Anotace, metodický list:	Žák se seznamuje s pojmem fejeton, s jeho charakteristikou, dále pak s konkrétním příkladem fejetonu, na němž si obecné charakteristiky převádí do konkretizovaného tématu. Zpracovává informace do pracovního listu.		
Použité zdroje:	http://cs.wikipedia.org/wiki/Fejeton http://www.literarky.cz/component/content/article/3497-rudolf-kesan-kouzelné-sloviko		

Popis hodiny

1. Úvod – budeme se věnovat fejetonu
2. Práce ve dvojicích/trojicích a textem z wikipedie, záznam základních informací o fejetonu do pracovního listu. Následná frontální kontrola.
3. Budeme číst fejeton Kouzelné slovíčko – jak a o čem by mohl být napsán?
4. Čtení textu R. Křesťana Kouzelné slovíčko, jeho shrnutí a podrobná analýza v pracovním listu.
5. Shrnutí tématu. DÚ – informace o R. Křesťanovi, popř. vyhledání jiného fejetonu, možnost využití nabízených odkazů na fejetony

<http://www.pozitivni-noviny.cz/cz/clanek-2006120807>

<http://www.cropirclesonline.com/kruhy-v-obili-gps.htm>

Přílohy:

1. Text z wikipedie- Fejeton
2. Fejeton Kouzelné slovíčko R. Křesťana
3. Pracovní list

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘÍLOHA 1 - WIKIEDIE

Fejeton (z franc. *feuilleton* respektive *feuille* [fœj] = *lístek*), či též **poznámka pod čarou**, v češtině také tzv. **podčárník**, je specifický publicistický žánr, obvykle používaný v tisku jako protějšek k hlavním článkům. Vtipně zpracovává zdánlivě nevýznamné, ale zajímavé téma a ukazuje všední věci v novém světle, přičemž je autor hodně subjektivní a vychází z vlastních zážitků.

Pojem fejeton je žánrovým označením pro **nový literárně publicistický útvar**, který vznikl a rozvinul se na místě novinových fejetonů jako méně rozsáhlý článek, či spíše krátký komentář typický silným subjektivním nádechem a lehkou stylistickou formou, zaměřený na aktuální společenské nebo kulturní téma, často o několika volně spojených tématech. Napsán je lehkým zábavným slohem, mnohdy satiricky komentující či ironizující trefně vybrané dobové události. Častá je nadsázka, humorné postřehy nebo hyperbola. Typický humor obsahuje i užívání prostředků komiky, jazykové hry a hry se slovy či užití knižních tvarů. Autor se většinou soustředí na jeden fakt, využívá sarkasmu, fejeton by měl být gradován do pointy a obsahovat nové, nečekané pohledy na věc a vést čtenáře k zamyšlení nad tématem (proto často obsahuje nezodpovězené otázky).

V západních zemích se dnes názvu fejeton používá pro celou třeba **mnohostránkovou přílohu** periodika, nebo kulturní a společenskou část, která přináší mimo zpráv především krátké literární žánry, jako beletristické příspěvky, recenze, větší kritiky uměleckých děl aktuální úvahy, eseje či krátká vědecká pojednání, nebo cestopisné stati.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘÍLOHA 2 – PŘÍKLAD FEJETONU

RUDOLF KŘEŠŤAN: Kouzelné slovíčko

Můj známý je dobrovolný sportovní funkcionář. Nedávno předával vítězi atletické soutěže počítač - jako cenu od sponzorů. Mladý atlet nejevil nijakou radost z obdrženého kompu, jak se generačně říká. Zklamaně prohlásil: „Tehle typ už mám doma.“

Když mi to onen předávající sportovní činovník posléze vyprávěl, dodal: "Zaskočilo mě to, ale vzal jsem to jako upřímnost. Jenže mě mrzelo, že neuměl říct ani Děkuju. A nestalo se mi to při předávání cen poprvé."

Citované nepoděkování nezmiňuji proto, abych z něj vyvodil, že mravy mládeže se horší a že za našich časů by se nic takového nemohlo stát. Ovšemže mohlo.

Jsou zkrátka lidé, kteří neumějí poděkovat. A nejen mladí. Byli na světě vždycky. Čím to? Výchovou v rodině? Přezíravostí vůči druhým? Sebezahleděním?

Že nevděk některých jedinců není novodobým fenoménem, dokládá už evangelium svatého Lukáše. Jmenovitě ve známém příběhu o deseti malomocných. Když Ježíš zjistil, že jen jeden z nich mu poděkoval za uzdravení, řekl: „Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět?"

Těch devět nevděčných by jistě mohlo odpovědět obezličkou (tehdejší i dnešní), že neměli zrovna čas. Případně, že jim do toho něco přišlo. Že zapomněli. Novodobě za použití univerzálního vysvětlení „Sorry, nestíhám“.

Chovají se tak i někteří zaměstnavatelé, když od jejich firmy odchází někdo do důchodu. Eventuálně v rámci takzvaného zeštíhlování personálu. Nenajdou si čas k poděkování. Dotyčným manažerům se to možná jeví jako nepatřičný sentiment. Jako zbytečná „svěrákovština“, jak jsem tuhle slyšel od jednoho tvrdého chlapíka.

V poslední době se zdá, že slovní vyjádření díky začíná být stále častěji užíváno v ironickém významu.

Letošní zimní boom výrazu Děkujeme (ve spojení s lékařským bububu Odcházíme) nebyl jistě projevem žádného vděku. Podobně jako předchozí politická výzva „Děkujeme, odejděte“.

Podobný podtón vychází z lidového záporu typu „No, děkuju pěkně, to si strčte za klobouk!“ Případně z významu „poděkovat se“ coby odstoupení, abdikace. Jen doufám, že tradiční děkovačky v divadlech se nevychýlí taktéž tímto směrem. A co teprve americký Den díkůvzdání!

Ironie může mít své opodstatnění, ale zároveň snad časem nezastíní primární význam slova Děkuji. Nedomnívám se, že by mělo být vnímáno jako fádňní, opotřebované, vyšeptalé, vysloužilé, nadbytečné a k dispozici pouze pro přepólovaný význam.

Závěrem minihistorka. Paní učitelka výchovně nabádá žáčka, který opomněl za něco poděkovat: „Zapomněl jsi na kouzelné slovíčko..." Hoch to chce obratem napravit a řekne: „Abrakadabra!"

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘÍLOHA 3 - Pracovní list

ZÁKLADNÍ INFORMACE O FEJETONU

Definice slova fejeton:	
Kde se objevuje?	
Jaké je jeho téma?	
Jaká je jeho délka?	
Jaký je jeho sloh a zaměření?	

ROZBOR FEJETONU **KOUZELNÉ SLOVÍČKO** RUDOLFA KŘEŽANA

O čem by mohl pojednávat fejeton s názvem...	KOUZELNÉ SLOVÍČKO
Čím začíná fejeton Kouzelné slovíčko?	
Co autor z úvodu vyvozuje?	
Které další příklady, motivy, myšlenky, názory... autor uvádí?	1. 2. 3. 4.
Jaké myšlenky chce autor čtenáři předat?	
Jaký je úplný závěr fejetonu?	

OZNAČ, CO PODLE TEBE PLATÍ O PŘEČTENÉM FEJETONU

Je humorný..... je psán zábavně..... je aktuální..... vystihuje dnešní dobu.....
vyjadřuje subjektivní názor autora vede čtenáře k zamyšlení.....